PRAKTISCH
VUURWERK

landelijk informatiecentrum gezelschapsdieren

www.licg.nl
over houden van huisdieren

LICG

Heel wat huisdieren zijn bang voor vuurwerk en soortgelijke harde geluiden. De jaarwisseling is voor hen dan ook geen pretje.

Sinds de jaarwisseling van 2026-2027 geldt er in Nederland een landelijk verbod op consumentenvuurwerk. Toch betekent dit niet dat het helemaal stil zal zijn tijdens oud en nieuw. Illegaal vuurwerk en georganiseerde vuurwerkactiviteiten kunnen nog steeds voor harde knallen zorgen. Ook andere harde geluiden kunnen angst veroorzaken bij huisdieren.

Er zijn verschillende manieren om hiermee om te gaan. In de eerste plaats is het natuurlijk belangrijk dat uw huisdieren veilig zijn en niet door vuurwerk geraakt kunnen worden. Daarnaast is het bij een aantal diersoorten mogelijk om de angst te behandelen. Bij dieren die (nog) niet bang zijn is training belangrijk om te voorkomen dat ze alsnog angst ontwikkelen.

De hieronder beschreven informatie geldt ook voor angst voor andere harde geluiden, zoals onweer.

Waarom zijn dieren bang voor vuurwerk?

De angst voor harde geluiden is een natuurlijke angst die direct te maken heeft met overlevingsdrang. Vrijwel elk dier zal reageren bij het horen van een hard geluid. Het ene dier is hier gevoeliger voor dan het andere: bij honden zijn er bijvoorbeeld rassen die gevoeliger zijn voor geluiden dan andere. Ook socialisatie speelt een belangrijke rol. Bij honden is gebleken dat ook gezondheidsproblemen kunnen bijdragen aan angst voor geluiden.

Door vervelende ervaringen of door herhaaldelijk schrikken kunnen dieren een echte fobie voor harde geluiden ontwikkelen. De angst en paniek die ze hierbij ervaren is vaak groot en zeker geen aanstellerij! Niet alleen harde knallen zijn voor dieren angstaanjagend, ook sissen, fluiten en andere hoge tonen kunnen voor hen gevaar betekenen. Huisdieren kunnen daarnaast ook last hebben van de flitsen, trillingen en zelfs van de geur die vrijkomt bij het afsteken van vuurpijlen. Honden die bang zijn voor vuurwerk zijn vaak ook bang voor onweer, knallen van schoten en soortgelijke harde geluiden.

Vuurwerkangst en andere gedragsproblemen

Bij honden komen geluidsfobieën vaak samen met andere angststoornissen voor, zoals verlatingsangst en gegeneraliseerde angststoornis (GAS; het zonder duidelijke oorzaak vaak angstig en nerveus zijn). Elke hond waarbij een geluidsgevoeligheid is geconstateerd, moet daarom ook onderzocht worden op andere angststoornissen.

Vuurwerkangst bij honden en katten

Medicatie rond oudjaarsavond is een mogelijkheid voor honden en katten die uitsluitend last hebben van vuurwerk gedurende enkele dagen rondom oud-en-nieuw en geen andere gedragsproblemen hebben. Voor dieren die regelmatig of gedurende langere periodes (langer dan vijf dagen) aan vuurwerk blootgesteld worden is het echter aan te raden om ze te leren dat het geluid van vuurwerk niet eng is. Dat kan met behulp van gedragstherapie. Dit is een soort training

die zowel bij mensen als dieren gebruikt wordt om bijvoorbeeld nieuwe, geschikte gedragingen aan te leren die ze op voor hen lastige momenten kunnen toepassen. Gedragsverandering is niet eenvoudig, het kost tijd en kan het beste uitgevoerd worden onder begeleiding van een gediplomeerde gedragstherapeut of een erkende veterinair gedragsspecialist. Het is belangrijk om op tijd te beginnen en de training zorgvuldig op te bouwen.

Training tegen vuurwerkangst

Training bij vuurwerkangst is de moeite waard
Misschien lijkt het overdreven om voor vuurwerkangst een hele training te doorlopen. Het probleem is immers maar tijdelijk aanwezig. Het gevaar met een dergelijke angst voor harde geluiden is echter dat het dier zijn angst kan gaan generaliseren. Daarmee bedoelen we dat de hond of kat eerst alleen bang is voor de echte harde vuurwerkknallen, maar later ook voor steeds zachtere geluiden: voor de wat zachtere knalletjes, voor onweer in de verte, dichtslaande keukenkastjes, het sluiten van een autoportier buiten, een boek dat op tafel wordt gelegd, een balpen die in en uit wordt geklikt… Sommige dieren reageren uiteindelijk met paniek op alles wat maar een klein beetje geluid geeft. Andere dieren associëren de vuurwerkgeluiden met buiten en durven de deur niet meer uit, ook nadat het vuurwerk allang verdwenen is. Dit gaat niet vanzelf over maar wordt alleen maar erger.

Hoe werkt vuurwerktraining en wanneer begin ik?
Het loont dan ook zeker de moeite om te proberen het dier te leren dat hij niet bang hoeft te zijn voor het geluid van vuurwerk. U moet daar op tijd mee beginnen, liefst enkele maanden voor de jaarwisseling.

Vuurwerktraining bestaat er meestal uit dat vuurwerkgeluiden gecombineerd worden met iets leuks of iets lekkers. Daarbij worden bijvoorbeeld opnames gebruikt met vuurwerkgeluiden. Momenteel zijn geluidsopnames van vuurwerk gratis beschikbaar op internet. De geluiden van "Sounds Scary" van Dogstrust zijn zeer geschikt hiervoor, onder andere vanwege hun goede akoestische eigenschappen. De geluiden worden in het begin heel zacht afgespeeld, zodat het dier er niet van schrikt. Tegelijkertijd speelt u met het dier of biedt u het dier iets heel lekkers aan. Naarmate de training vordert, wordt het geluidsniveau opgevoerd. Zorg er hierbij voor dat u altijd onder het niveau blijft waarbij uw dier angst gaat vertonen! Meestal duurt het een aantal dagen tot een aantal weken voordat het dier zover is dat hij ook van volle geluidssterkte niet meer opkijkt.

Tijdens de training mag het dier niet worden blootgesteld aan knallen op een hoog geluidsniveau. Dit betekent dat u niet kunt trainen in periodes waarin u de kans loopt dat er echt vuurwerk wordt afgestoken. In december bent u aan de late kant om met training te beginnen, maar het kan wel. Beter is het om al in augustus te starten met de oefeningen.

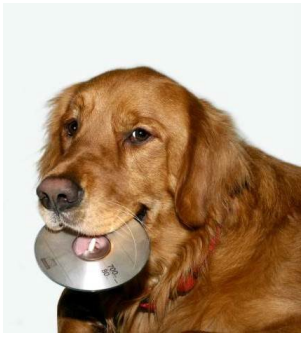
Wilt u toch in december beginnen? Dan kan het helpen om uw hond te beschermen tegen knallen buiten de training om, door hem oorbeschermers te laten dragen die speciaal gemaakt zijn voor honden. Let wel op dat u uw hond eerst de oorbeschermers leert dragen via een prettige aanpak. Doe dat liefst met twee personen en stapje voor stapje. Een manier om dit te doen is als volgt. Eerst houdt u met uw handen één van de oorschelpen van de beschermer over een oor terwijl iemand anders de hond hele kleine stukjes lekkers zoals gebakken vlees (ongekruid) of stukjes kaas voert. Daarna houdt u beide oorschelpen heel even op zijn oren, en daarna ietsje langer. Als dat goed gaat houdt u daarna met uw hand het riempje onder zijn kop, pas daarna doet u het riempje heel even vast. Voer steeds terwijl de oorbeschermers op zijn, stop meteen met voeren

zodra ze weer af zijn. Zo leert de hond dat het leuk is om de oorbeschermers te dragen. Een instructiefilmpje vindt u op youtube via de link op onze website.

Plan uw training zorgvuldig
Het is erg belangrijk dat de training goed wordt aangepakt, want als u overhaast te werk gaat of niet goed kunt inschatten wanneer uw hond of kat angst begint te vertonen, loopt u het gevaar dat de angst juist erger wordt. Het is dan ook verstandig om hulp in te roepen van een honden- of kattengedragstherapeut of veterinair gedragsspecialist. Deze kan u precies uitleggen waar u op moet letten en hoe u de training langzaam kunt opvoeren.

Moet ik naar de dierenarts als mijn dier bang is voor vuurwerk?
Het is nuttig om voor u begint het dier eerst te laten nakijken door uw dierenarts, omdat er ziektes zijn die de drempel om te reageren op geluiden kunnen verlagen. Ook hebben sommige honden en katten ondersteunende medicatie nodig. Deze kan voorgeschreven worden door een dierenarts of dierenarts-specialist. Medicatie is aan te raden bij dieren die langdurig worden blootgesteld aan vuurwerkprikkels (bijvoorbeeld dieren die wonen in een omgeving waar er al weken van tevoren behoorlijk wat vuurwerk afgestoken wordt), bij dieren die meerdere gedragsproblemen hebben en bij dieren die extreem bang zijn, zelfs als de geluidsopnames op een zacht niveau afgespeeld worden. Wacht in dat soort gevallen niet te lang met het inzetten van medicatie omdat de angst anders alleen maar erger zal worden.

Het oefenen met geluidsopnames, werkt dat echt?
Het succes van een training met een geluidsopname is per individu verschillend. Dat komt mede doordat vuurwerk uit meer bestaat dan alleen geluiden: denk aan de lichteffecten en de kruitdamp. Bovendien hebben sommige dieren heel goed door dat het geluid uit de stereo lang niet zo eng is als wanneer het van buiten komt, uit allerlei richtingen tegelijk. Het kan dus noodzakelijk zijn om ook te oefenen met lichtflitsen, kruitgeur en op verschillende plaatsen, zowel binnen als buiten. Het is ook erg belangrijk om het geluid zo realistisch mogelijk na te bootsen. Een hondengedragstherapeut kan u helpen een goed trainingsprotocol op te stellen.

Is een vuurwerkcursus een goed idee voor mijn hond?
Er worden voor angstige honden ook vuurwerkcursussen georganiseerd. Het gevaar hiervan is echter dat het in een groep vrijwel ondoenlijk is om de training zo af te stemmen dat geen van de honden wordt blootgesteld aan voor hem te harde knallen. Bovendien zou de angst van de ene hond kunnen overslaan op een andere hond. Ook is het voor een trainer vaak niet mogelijk om alle honden uit de groep zo goed in de gaten te houden dat direct kan worden ingegrepen als één van de honden angst begint te vertonen. Het komt dan ook voor dat honden juist banger worden na het volgen van zo'n groepscursus. Voor honden die al bang zijn voor vuurwerk is het dan ook niet aan te raden een training in groepsverband te volgen.

Kan ik voorkomen dat mijn dier bang wordt voor vuurwerk?
Heeft uw pup of kitten nog geen ervaring met vuurwerk, dan is het van belang om hem eraan te wennen zodat hij het geluid normaal gaat vinden. Zo kunt u angst voorkomen. Ook in dit geval moet u op tijd beginnen zodat het dier helemaal aan harde geluiden gewend is voor het echte vuurwerk losbarst. Bovendien is het voor een jonge pup of kitten makkelijker om aan nieuwe dingen te wennen dan voor een al wat ouder dier.

Ook het wennen aan geluiden kan gedaan worden met behulp van geluidsopnames en eventueel ook met trekrotjes en dergelijke. Zet de geluidsopnamers zachtjes op zodat uw dier er niet op reageert en ga met het dier spelen. Zet dan de geluidsopnames steeds iets harder maar nooit zo hard dat het dier ervan schrikt. U kunt het dier na afloop van het spel iets lekkers geven. Met trekrotjes begint u op grote afstand van het dier: laat iemand een heel eind verder een trekrotje laten knallen terwijl u met uw dier speelt. Als het dier zich er niks van aantrekt en vrolijk doorspeelt, kunt u volgende keer iets dichterbij gaan staan.

Geef bij elk hard geluid iets leuks

Behalve door gericht te trainen kan het ook al effect hebben als u ervoor zorgt dat u in het dagelijks leven steeds direct na het horen van een hard geluid (vuurwerk, onweer, een knallende motor of andere soortgelijke geluiden die plotseling te horen zijn) uw dier iets lekkers geeft of een leuk spelletje speelt. Belangrijk is dat het lekkers of leuks meteen volgt op de knal zodat het dier leert dat de knal iets fijns voorspelt. Zorg er daarom voor dat u altijd iets bij de hand heeft. Zet op een paar plekken in huis afgesloten bakjes neer met lekkere brokjes en neem altijd wat brokjes mee als u gaat wandelen. Verwacht u onweer, vuurwerk of andere soortgelijke geluiden, doe dan liefst wat brokjes in uw zak zodat u onmiddellijk kunt voeren na de knal. Slaapt de hond in uw slaapkamer en verwacht u onweer? Zet dan een bakje brokjes in uw nachtkastje.

Daarbij bent u wel afhankelijk van hoe vaak zulke geluiden spontaan te horen zijn, en dat kan betekenen dat u maar weinig kunt oefenen. Het beste werkt het daarom om gericht trainen te combineren met direct voeren of spelen na onverwachte geluiden.

Individueel wennen

Voor het wennen aan vuurwerk zijn groepscursussen niet ideaal. Angst werkt aanstekelijk: het is goed mogelijk dat uw nog onbevangen pupje door de reacties van een net iets sneller angstige medeleerling het idee krijgt dat die knallen blijkbaar tóch wel eng zijn. Bovendien beginnen deze cursussen vaak te laat en is eens in de week trainen niet genoeg voor uw pup om aan de knallen te wennen. Het geluidsniveau kan zo ook niet geleidelijk genoeg worden opgevoerd.

Op hondenscholen wordt in de puples vaak wel gedemonstreerd hoe u met het wennen aan geluiden om kunt gaan. Meestal gebruikt men dan eenmalig de geluidsopnames of ander materiaal dat knalletjes produceert. Als dit maar voorzichtig en met voldoende toezicht gebeurt, kan dit weinig kwaad, maar vervolgens moet u er thuis zelf mee aan de slag om uw pup verder te laten wennen. Ziet u schrikreacties bij de pup, vraag dan advies aan uw instructeur of laat u helpen door een gedragstherapeut of veterinair gedragsspecialist. Wilt u uw pup toch in een vuurwerkcursus laten wennen aan de geluiden, zoek dan een cursus die gegeven wordt door een gediplomeerde gedragstherapeut, met een klein aantal pups per groepje en veel begeleiding zodat er aandacht is voor elke afzonderlijke pup tijdens het oefenen.

Nooit straffen voor angst

Welke trainingsmethode u ook gebruikt: straf het dier nooit voor een angstige reactie! Daarmee maakt u de situatie voor het dier alleen nog maar enger en zal hij nog banger worden. Misschien durft hij het niet meer duidelijk te uiten omdat hij bang is voor nog meer straf, maar van binnen voelt hij de angst nog net zo erg! Dieren die gestraft worden, kunnen ook agressief worden. Als het dier angst vertoont tijdens het trainen dan is dit een teken dat u de training te moeilijk hebt gemaakt. Ga dan een aantal niveaus terug en bouw de training opnieuw op, dit keer met kleinere stapjes.

De basisvoorwaarde: ken uw dier!
Voor u kunt beginnen met trainen om angst weg te nemen of te voorkomen is het ontzettend belangrijk dat u uw dier goed kent. U moet uw dier kunnen lezen, weten hoe stress-signalen eruitzien en hoe lichaamstaal werkt. U heeft ook basiskennis nodig over hoe uw dier leert. Als u niet goed kunt beoordelen of uw dier angstig begint te worden of wanneer u niet weet wat voor effect een bepaalde ervaring op zijn leerproces zal hebben, kunt u de training niet in goede banen leiden. Zorg dus dat u goed geïnformeerd aan een training begint: goede boeken, een hondenschool, de gedragstherapeut en vooral heel veel naar uw dier kijken kunnen hierbij helpen.

Welke medicijnen bestaan er tegen vuurwerkangst?

Bij vuurwerkangst bij hond en kat kan medicatie worden ingezet op verschillende manieren: als snelle 'oplossing' tijdens de periode van vuurwerk zelf, of als angstverminderend middel tijdens een therapie om te leren omgaan met vuurwerkgeluiden. Er zijn diverse middelen mogelijk.

Korte termijn medicatie

Er zijn momenteel drie medicijnen geregistreerd voor de behandeling van vuurwerkangst bij honden.

Een middel is een product met dexmedetomidine in gel-vorm dat speciaal geregistreerd is voor gebruik bij honden die angstig zijn voor geluiden. Het is een gel die op het wangslijmvlies moet worden aangebracht (let op: het is specifiek deze gel die voor dit doel geschikt is, niet eventuele injecteerbare middelen met dexmedetomidine!). Hiermee moet worden gestart direct zodra u vuurwerk hoort of anders op het eerste moment dat de hond angst vertoont. Dit middel kan ook gebruikt worden voor katten, maar alleen in overleg met uw dierenarts.

Een ander middel voor honden is imepitoïne, een middel dat behalve voor epilepsie ook geregistreerd is voor gebruik bij geluidsangst. Dit zijn tabletjes. Hiermee moet twee dagen voor de geluiden begonnen worden en de dosering kan het beste langzaam worden opgebouwd. Dit middel kan effect hebben op de mate van agressie, dus let daarmee op bij honden die al agressie vertonen!

Het derde, nieuwste middel is een product met als werkzame stof tasipimidine. Dit remt schrik en opwinding. Het is een drank die u met behulp van een spuitje achter op de tong van de hond spuit, tenminste een uur voordat de herrie begint.

Voor katten bestaat ook nog een drankje met pregabaline, dat eventueel gebruikt kan worden. Dit is eigenlijk geregistreerd voor angst bij vervoer en dierenartsbezoek.

Soms komt het voor dat de middelen die voor honden geregistreerd zijn, ongeschikt zijn voor een specifieke hond. Dat kan bijvoorbeeld zijn omdat er contra-indicaties zijn waardoor ze niet gebruikt kunnen worden, zoals bij ernstige hart- en vaatziekten. Dan kan een dierenarts besluiten dat diazepam of eventueel alprazolam een alternatief is. Dit kan bovendien ook bij katten gebruikt worden. Alprazolam en diazepam zijn benzodiazepines. Dit zijn acute angstremmende middelen die angst onderdrukken en het dier minder gevoelig maken voor geluid. Ze onderdrukken tevens het leren, waardoor het dier dat bij een angstige ervaring één van deze medicijnen krijgt toegediend, het gevoel van angst minder goed zal onthouden. Bij honden kunt u dit toedienen een half uur tot

een uur voor het vuurwerk losbarst. Bij sommige dieren is het verstandig om een paar dagen van tevoren te beginnen; diazepam is echter maar voor eenmalig toedienen geregistreerd. Overleg met uw dierenarts wanneer u de volgende dosis moet geven. Houd er rekening mee dat benzodiazepines ook effect kunnen hebben op gedrag dat met angst te maken heeft, zoals angstagressie. Dit kan zowel erger als minder erg worden, dit is vooraf niet te voorspellen.

Ook gabapentine wordt wel eens gebruikt tegen angst bij zowel hond als kat als de geregistreerde middelen voor dat dier ongeschikt zijn.

Er is een aantal randvoorwaarden aan het gebruik van al deze medicijnen. Raadpleeg uw dierenarts altijd voor u deze medicijnen toedient aan uw huisdieren. Geef nooit het medicijn van mensen of andere dieren aan uw huisdier! De dosering en ook de werking kan namelijk verschillen per diersoort. Laat uw dier altijd goed nakijken voor u een dergelijk middel gebruikt.

Geef nooit een hogere dosering en maak de tijd tussen twee toedieningen nooit korter dan uw dierenarts heeft aangegeven, dit kan gevaarlijk zijn.

Elk geneesmiddel kan bijwerkingen hebben en niet elk middel is geschikt voor uw huisdier. Uw dierenarts zal u kunnen uitleggen wat de mogelijke bijwerkingen van deze medicijnen zijn en wat het beste middel voor uw huisdier is. Bovendien moet er rekening worden gehouden met eventuele andere medicijnen of voedingssupplementen die uw dier gebruikt, omdat ze elkaar kunnen beïnvloeden.

Een vroeger veel gebruikt middel is een medicijn dat acepromazine bevatte. Dit zijn tabletjes met een kalmerende, spierverslappende werking die zowel bij hond als kat werden gebruikt. Deze stof kan het dier echter juist gevoeliger maken voor geluid. Het effect is dan dat het dier weliswaar rustig lijkt omdat het te veel onder invloed van het middel is om nog weg te kunnen rennen of te trillen, maar de angst is niet weg en kan zelfs groter zijn dan zonder het middel. Bij een volgende keer kan het dier door deze ervaring zelfs nog banger zijn geworden voor het vuurwerk. Dit middel is daarom af te raden!

Medicatie als ondersteuning bij therapie

Als u met uw hond of kat gaat trainen om de vuurwerkangst te verminderen, kunt u overwegen om langdurige angstremmende medicatie te gebruiken in overleg met uw dierenarts. Hier bestaan verschillende vormen van, zoals bepaalde antidepressiva. Een hiervoor veel gebruikte stof is clomipramine. Clomipramine is echter niet voor elke hond of kat met vuurwerkangst geschikt. Zorg dat u een dierenarts of veterinair gedragsspecialist raadpleegt voordat u medicijnen toedient. Deze langdurige medicijnen moeten gedurende meerdere maanden gegeven worden. Het kan tot acht weken duren voor het niveau in het bloed hoog en constant genoeg is om effect te hebben, en er is eventueel een opbouwschema nodig.

Een andere stof die wel gebruikt wordt, is fluoxetine. Ook hiermee moet ruim van tevoren gestart worden en het moet meerdere maanden gegeven worden.

Deze medicatie kan helpen om de gedragstherapie te laten slagen, doordat het ervoor zorgt dat het dier minder angstig wordt maar nog steeds goed kan leren. Daardoor krijgt de training meer kans om aan te slaan.

Overige ondersteunende middelen

Voedingspreparaten
Er zijn hulpmiddelen beschikbaar die gebaseerd zijn op een voedingspreparaat. Deze zouden kunnen helpen, hoewel er weinig onderzoek beschikbaar is. Middelen met L-tryptofaan (een aminozuur dat ook in voeding voorkomt) en B-vitamines kunnen de hond of kat rustiger maken. Ook is er een middel op de markt met L-theanine, een stof die in groene thee zit en die een rustgevend effect heeft. Een andere stof die in zulke preparaten gebruikt wordt, is alfa-casozepine. Dit is afkomstig uit melk en kan worden ingezet bij nervositeit en angstgedrag.

Voedingspreparaten kunnen mogelijk het effect van training vergroten. Als u dergelijke middelen geeft, overleg dit dan altijd eerst met uw dierenarts. Ze kunnen niet met alle medicijnen gecombineerd worden!

Feromonen
Er bestaan hulpmiddelen die bepaalde feromonen afscheiden, stoffen met een kalmerende werking op de hond of kat. Deze bestaan als verdamper die u in het stopcontact steekt, als spray en als een geïmpregneerde halsband. Dit kan helpen om uw dier minder angstig te maken. Er zijn onderzoeken waar een effect uit blijkt maar er is ook onderzoek waar dit even hoog scoort als een placebo. Het lijkt vooral geschikt als ondersteuning bij training. Er zijn verschillende versies voor hond en kat. Ze zijn te verkrijgen bij de dierenarts of dierenspeciaalzaak. Begin ongeveer twee weken van tevoren zodat het middel kan inwerken.

Alternatieve middelen
Er zijn middelen in de handel die soms worden ingezet bij vuurwerkangst, maar waarvan de werking niet wetenschappelijk is aangetoond. Uit onderzoek blijkt dat ze ongeveer dezelfde verbetering geven als een placebo. Voorbeelden hiervan zijn homeopathie en Bach bloesem. Wilt u dergelijke methoden gebruiken, meld dit dan wel aan uw dierenarts of dierengedragstherapeut zodat zij weten welke middelen uw dier krijgt.

Gebruik het juiste middel

Gebruik voor uw huisdier nooit medicijnen die u zelf voorgeschreven heeft gekregen, ook al zit hier dezelfde werkzame stof in. De dosering van medicijnen is bij dieren vaak heel anders dan bij mensen, is per diersoort verschillend en luistert nauw. Bovendien kunnen er in medicijnen voor mensen hulpstoffen zijn verwerkt waar uw huisdier niet tegen kan. Ook kunnen sommige geneesmiddelen elkaar beïnvloeden. Gebruik dus alleen medicijnen die uw dierenarts heeft voorgeschreven nadat hij uw dier heeft onderzocht, gebruik ook nooit zomaar een restje van een vorig jaar zonder uw dier eerst te laten onderzoeken. Meld het gebruik van voedingspreparaten, feromonen of alternatieve middelen altijd aan uw dierenarts en de honden- of kattengedragstherapeut zodat zij hier rekening mee kunnen houden.

Hulpmiddelen bij vuurwerkangst

Voor honden zijn er oorbeschermers ontwikkeld die kunnen helpen om de herrie van het vuurwerk te dempen. Ze kunnen ook erg nuttig zijn bij het oefenen. Gebruik wel oorbeschermers die echt bedoeld zijn voor honden, met ruime oorschelpen die over de gehoorgang vallen en een bevestigingsbandje dat te verstellen is.

Ook bestaan er 'pressure wraps', een soort shirts of jasjes van strakzittend, elastisch materiaal die speciaal gemaakt zijn om een hond te kalmeren in situaties waarin hij angstig is. Hoewel het effect van zulke jasjes niet wetenschappelijk is aangetoond, kan het voor sommige honden toch werken om rustiger te blijven. Zorg daarbij wel dat de hond het niet te warm heeft.

Bij beide hulpmiddelen geldt dat u ze langzaam, stap voor stap moet aanwennen op een prettige manier en dat u erbij moet blijven als de hond het hulpmiddel draagt. U kunt ze dus niet op het laatste moment aanschaffen om direct te gebruiken!

Tips voor de jaarwisseling met hond of kat

- Laat uw dier niet alleen thuis.
- Voor honden is het belangrijk dat ze vooraf voldoende hebben gewandeld en hun behoeften hebben kunnen doen. Zoek als het mogelijk is een gebied uit waar geen vuurwerk is om daar een lange wandeling te maken.
- Zorg voor een veilige plek waar het dier zich comfortabel voelt.
- Doe de gordijnen dicht om de flitsen af te schermen en zorg dat ramen maar ook ventilatiestroken dicht zijn tegen zowel geluiden als geur.
- Het kan helpen om geluiden te maskeren met radio of televisie, maar let dan wel op dat daar niet ook vuurwerk of andere harde geluiden op te horen zijn.
- Zorg voor afleiding, bijvoorbeeld door spelen, voerpuzzels of kauwmateriaal. Geef dat niet pas nadat het vuurwerk is losgebarsten maar al voor die tijd.
- Als uw dier niet al te angstig is, kunt u hem direct na elke knal een brokje geven of tijdens het knallen met het dier spelen. Daardoor worden de knallen gekoppeld aan iets prettigs. Is uw dier heel bang, dan lukt dat echter niet meer.
- Geef uw dier steun, laat hem bij u komen zitten als hij dat wil. Blijf zelf rustig, spreek het dier eventueel rustig toe.

U kunt ook een vakantie boeken met de hond in een vuurwerkvrije omgeving. Of regel bijtijds een pension waar de hond of kat zich fijn voelt, in een buitengebied waar geen vuurwerk is.

Vuurwerkangst bij andere dieren

Ook andere huisdieren, zoals konijnen, knaagdieren en vogels, kunnen bang zijn voor de knallen en het sissen van ons vuurwerk. In principe is het bij deze dieren, net als bij honden en katten, mogelijk om hiermee te trainen. Bij dieren die minder hanteerbaar zijn of minder snel af te leiden met bijvoorbeeld speelgoed of lekkers kan de praktische uitvoering daarvan echter lastig zijn. Ook reguliere medicatie is bij deze dieren meestal niet van toepassing. Wel kunt u alternatieve middelen proberen.

Zorg er tijdens de jaarwisseling in elk geval voor dat de dieren veilig zijn. Zorg voor extra schuilplaatsen zodat de dieren zich kunnen terugtrekken. Bij dieren die buiten worden gehouden is het verstandig hen in het nachthok of een stal te zetten. Een hok of volière kan eventueel afgedekt worden met een dikke wollen (brandvertragende) deken, om geluid en licht wat te dempen. Zorg natuurlijk wel voor voldoende luchttoevoer. Een vijver met vissen kunt u afdekken met een fijnmazig net om te voorkomen dat er vuurwerk in kan vallen en het water kan vervuilen.

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.

Versie: november 2026
©LICG